

כב א מ"י מ"י מטל
נתי מנון סלסע ט
סמג עשין סו :

סד ב ג ד ה מ"י סס
סלסע והלסג יג :

הגרות הב"ח
(ה) נבי סס מניי הלא
דין הוא: (ב) רש"י
ד"ס סס אמרת ובי
לישגא אחרונה ובי דנין
קל ממור קן ונה :

גליון הש"ס
רש"י ד"ס שור נהס
וכו דהא שור כן
וימו קרוי שור : לקמן
סס ע"כ : ש"ס ד"ס יפא
המן דמסע שועה וקטן
וכו : לקמן פו ע"א :
תוס' ד"ס והא סס
הוא המקום כו"י כרפ"י
לפול דף מה ע"א ד"ס
מתחל :

מ"ה רב וטו טו
אם מוצי' טל
בכונה חייב כופר (המלומד)
ט' כ"ג ח"ה בן אדם

שור נאדם שעשה בו . שור קמן ההורג כשור גדול ההורג *דהא
שור בן יומו קרוי שור דכתיב (ויקרא כג) שור או כשב כי יולד :
אינו דין . שחייב בו סקילה על חינוק קטן כעל אדם גדול : שכן
חייב . בזקוקן ארבעה דברים שהשור פטור מהן וזקוק לא חשיב
דהא שור נמי זקוק משלם : פ"ל בן תורה אור

שור בארץ שעשה בו הקמנים בגדולים אינו
דין שחייב על הקמנים בגדולים , לא , אם
אמרת אדם באדם שכן חייב בארבעה דברים
תאמר בשור שאינו חייב בדברים , ת"ל
או בן יגת או בת יגת לחייב על הקמנים
בגדולים ואין לי אלא כמועדיו בם מניי (ה) דין
תוצ הואיל וחייב באיש ואשה וחייב בבן ובת
מה בשחייב באיש ואשה לא חלקת בו בין
תם למועד אף בשחייב בבן ובת לא חלקת
בו בין תם למועד ועוד קל וחומר מה איש
ואשה שכן הורע כחם בזקוקן לא חלקת בו
בין תם למועד , בן ובת שיפה כחם בזקוקן
אינו דין שלא חלקת בהן בין תם למועד
אמרת ובי דנין קל ממור להחמיר *עליו
אם החמיר במועד החמיר בתם הקל
ועוד) אם אמרת באיש ואשה שכן חייבין
במצות האמר בבן ובת שפטורין מן המצות?
ת"ל או בן יגת או בת יגת נגיחה *בתם
נגיחה במועד נגיחה למיתה נגיחה לזקוקן
מתני' שור שהיה מתחבך בכותל ונפל
על האדם , נתכוין להרוג את הבהמה והרג
את האדם , לבעניני * והרג בן ישראל
לנפלים והרג בן קיימא פטור : ג"מ אמר
שמואל פטור מכותה וח"כ בכופר וח"כ אמר
פטור מזה ומזה , ואמאי הא תם הוא *? באמר
רב במועד ליפול על בני אדם בבורות האב
נמי במועד להתחבך על בני אדם בכתלים
אי הכי בר קמרא הוא בשלמא התם
דהוא ירוקא ונפל אלא האב מאי איכא
למימר? האב נמי במתחבך בכותל להנאתו,
ומנא ידעינן דבתר הנפל קא מתחבך ביה
ואכתי

וכה . קמנים משמע לנעיל מינה
כתיב והמית איש או אשה : ואין לי
אלא כמועד . דקרא כמועד כתיב :
לא סלקת בין סס למועד . לענין
סקילה : שהורע כמו בזקוקן . דהא
הזיקו משלמין : יפה כמן . שדחש
שועה וקמן פניעתן רעה החובל בהן
חייב והן שחבלו באתרים פטורין :
וכי דנין קל ממור . תם ממועד :
להחמיר . על הקל דנימא כי הכי
דחמור חייב קל נמי חייב דקדרשת
תם ממועד בתה דקדתי חייב
באיש ואשה וחייב בבן ובת במועד
דהא חייב דבן ובת במועד הוא
דכתיב וקאמרם מה חייב דהא
ואשה (במועד) עשה בו תם כמועד
אף בן ובת נעשה בו תם כמועד
ואשכח דקא ילפת תם ממועד , דאי
לא אשכח חייב דבן ובת במועד לא
הוא ילפת ליה בתם מאיש ואשה
דהא במועד גופיה אי לאו דרבינאו
קא לא מניח לאחייביו מדינא לעיל :
אם החמיר . הכתוב בבן ובת *באיש
ואשה , במועד כתיב לך , שהרי חמור
הוא לענין כופר : נחמיר . אכן מדינא
בתם הקל בתמיה : אם אמרת באיש
ואשה . כחומר * דדרשת נמי
בכופר פריכא הוא דהא אמרת באיש
* ואשה כו"ל *אזי דנין קל (ב) וחומר
בן ובת שפטורין מן האונות מיתם
ואשה וזה שמעתי , ויראשון מלאכי ובער
בוח מן האפרון והיכי פשיטא ליה
דך קולת והך חומרך דקממתה ובי
דנין כו' והא תנא אשכח חומרך בזן
ובת דיפה כמן בזקוקן מאיש ואשה :
פ"ל או בן יגת או בת יגת . יגת יגת
תרי זמני דרביה לה נגיחה למועד
ולתם למיתה ולזקוקין פטור מיתיה . דהא לא נתכוון דאמרינן לקמן
(ט"ז) כמיתה בעלים אם הרג כן מיתה השור שהרג : וחייב כופר .
דרשין לפרה , אם כופר להביא שלא בכונה : ורב אמר פטור מזה
ומזה . כדדריש *רבא לעיל השור יסקל וגו' כל זמן שהשור בסקילה
בעלים משלמין כופר : והא סס הוא . חפילו למאן דדריש אם כופר
ה"מ למועד שלא בכונה והאי תם הוא בחיובך זה : במועד ליפול על
בני אדם בצורות . לקמן בשור שנגח את הפרה (דף מה) : בשלמא
הסס . גבי שור שנפל על האדם בצור איכא לתרוי כדמתרלינן התם
דהאי דלא קטלינן ליה בגניחות ראשונות עגון בחוץ ירוקא ונפל
שלא בכונה על זה שראש עשב בחור פי הבור ונא לאוכל
ונפל : אלא הכא . הואיל ומועד לך מאי שלא מתכוין איכא :
הכא נמי . דחזין ליה דמתחבך להנאתו ולא להפילו עליו :

[לקמן מה:]

דל כהא

* * *
(ט) מ"י רב
כו' כחו רב רב ז"ל מ"י
נאצי רבית בן חזקין
לא בכונה כול
מכופר - ט"ז כ"ג אטול
ממ"י א"א ככונה
בכופר וזאת ז"ל וז"ל
ז"ל אטול א"א ככופר
ז"מ כופר א"א ככונה
כ"י ככונה

[פ"ל דכה]

ר"מ מ"י

[פ"ל דכה]

לישגא דמתני' דקדתי ונפל על האדם שלא היה מתכוין להפילו אלא
ממילא אירע שנפל ע"י שהיה מתחבך בו להנאתו ולכן קאמר שמואל
היכא דמתחבך בכותל להנאתו כדמשמע לישגא דמתני' דפטור מיתיה
וחייב כופר ורב אמר פטור מזה ומזה כדמשמע לישגא דפטור
שפטור לגמרי והמקשן היה כבור דהא דנקט במתני' ונפל על האדם
ולא קדתי להפילו משום דלא מתכוין להפילו על האדם מייירי אבל
מ"מ במתכוין להפילו ושלח על האדם משמע ליה שמיירי :
הבא . נמי במתחבך להנאתו . תימא דהכא אמר רב דפטור מזה
ומזה ולקמן בהפרה (ד' מה) מוקי רב מתניתין דקדתי
משלם הסופר במועד ליפול על בני אדם בצורות וחזא ירוקא ותיקן
רבינו תם דלקמן הוי רגל בכונה כשמינית עלמו בצור כדי לאכול
הירק שצבור ויודע שמתמעך האדם כמו רגל שדרסה ע"ג חינוק
שיודע שיהרגו החינוק ולפיכך משלם כופר אט"פ שאין השור בסקילה
ר"מ

האיל ואילו מתכוין להזיק דליפין רגל בכונה מקרן בכונה אבל הכא
יודע שיפול הכותל על האדם לפיכך פטור מן הכופר כקרן שלא בכונה ומועד
דכבר שנעשה מועד מתחילתו כגון שן ורגל והא דפריך לקמן כדמוקי לה
במועד ליפול על בני אדם בצורות אי הכי בר קטלא הוא דייק
מתני' דקדתי משלם הכופר ולא קדתי חייב מיתה ומשלם הכופר משמע
דפטור הוא מן המיתה ורש"י פירש כל הסוגיא דלקמן בע"א אבל
דוקא הוא סס אפרס בע"ה ועל פי ר"ח נמי קשה דפטור רגל בכונה לדרוש
על האדם מיתיה כיון שלא נתכוין להרוג א"כ ר"ח דליף
בשמעתין נוקין מקטלא פטר רגל מנזקין דריסה על הכלים כשלא נתכוין
להזיק וזה אי אפשר דעל כרחק דעל כרחק לאו בכונה חינוק חייב
רחמנא דאי בכונה חינוק א"כ היינו קרן והאיל וכן על כרחק ליכא
למיקץ נוקין מקטלא לענין כופר שמואל מלא בספר יטן דלא
גרסין מילתא דרב דפטור מזה ומזה ולקמן גרסין חניא כותיה דשמואל
וחיובתא *דרב דפטור לעיל ממועד כשאין השור בסקילה :
הוא

האיל וזמני דרביה לה נגיחה למועד
ולתם למיתה ולזקוקין פטור מיתיה . דהא לא נתכוון דאמרינן לקמן
(ט"ז) כמיתה בעלים אם הרג כן מיתה השור שהרג : וחייב כופר .
דרשין לפרה , אם כופר להביא שלא בכונה : ורב אמר פטור מזה
ומזה . כדדריש *רבא לעיל השור יסקל וגו' כל זמן שהשור בסקילה
בעלים משלמין כופר : והא סס הוא . חפילו למאן דדריש אם כופר
ה"מ למועד שלא בכונה והאי תם הוא בחיובך זה : במועד ליפול על
בני אדם בצורות . לקמן בשור שנגח את הפרה (דף מה) : בשלמא
הסס . גבי שור שנפל על האדם בצור איכא לתרוי כדמתרלינן התם
דהאי דלא קטלינן ליה בגניחות ראשונות עגון בחוץ ירוקא ונפל
שלא בכונה על זה שראש עשב בחור פי הבור ונא לאוכל
ונפל : אלא הכא . הואיל ומועד לך מאי שלא מתכוין איכא :
הכא נמי . דחזין ליה דמתחבך להנאתו ולא להפילו עליו :

(* דלינאו הוו פטרי בדיניהו את שמעתין לנדרו את זה והרג את זה .